

luân hoán

ĐƯA NHAU VỀ ĐẾN ĐÂU

thơ

LUÂN HOÁN

đưa nhau
về đến đâu

sông thu

1989

ĐƯA NHAU VỀ ĐẾN ĐÂU
thơ Luân Hoán
bạt Đỗ Quý Toàn
hình bìa Thì Thầm của Lê Quang Xuân
trình bày chăm sóc in Thái Tú Hạp
nhà xuất bản Sông Thu
năm ấn hành 1989

cho Trần Thị Lý
Phước Ninh Đà Nẵng
LUÂN HOÁN

TRIỆU CHỨNG

mỗi lần sắp sửa yêu ai
tự nhiên mặt mũi tóc tai lạ lùng
tưởng như có triệu vi trùng
ngo ngoe đòi được nhớ nhung với mình

khi nào hoảng hốt giật mình
liếc nhanh cái bóng thình lình ngó qua
bấy giờ trong tận lòng ta
đã căng biểu ngữ thiết tha xuống đường

bất thần sớm tối soi gương
cân đo mặt mũi dễ thương điếm nào
nghĩa là sắp sửa bước vào
bãi mìn lộng lẫy chiến hào tình yêu

THẮC MẮC

lạ quá hôm nào em qua đây
má em cũng lại đỏ hây hây
tôi đâu ngấm trộm mà em ngại
chân vướng tay thừa tay giấu tay

lạ quá khi không mà cứ trông
hay vì đôi mắt ấy mênh mông
em đi mù mịt mà tôi vẫn

còn thấy em đang ở trong lòng

lạ quá tôi chưa hề biết yêu
dừng đừng sao lại nhớ thương nhiều
chắc vì vợ vẫn buồn nên tưởng
hồn vương chân em sáng sang chiều

lạ quá khi không mà tương tư
đêm nay lại thức nữa hình như
có ai đổ rượu vào ngôn ngữ
tôi nói ra toàn thơ rất thơ..

THƠ YÊU EM

ta yêu em thật tình cờ
như tia điện chớp có ngờ được đâu
ta yêu em thật là mau
liếc qua trong dạ đã sâu man man
ta yêu em thật vội vàng
buồn đeo luôn cuống hai bàn chân đi
ta yêu em thật cấp kỳ
nói chi bằng chỉ thăm thì : Yêu Em !

CA NGỌI

đôi nơ hồng nho nhỏ
buộc bím tóc xinh xinh
tan trường em qua ngõ
tôi tưởng chừng đứng tim

em đi bằng gió chắc ?
gót em có bọc mây ?
hương gì gieo trong đất
thơm ngát không gian này

da em không phải trắng
mắt em nào phải xanh
chẳng màu nào xúng cả
nhan sắc người như tranh

tôi là tên thi sĩ
đã làm rất nhiều thơ
chẳng bài nào dám sánh
cùng hương sắc mơ hồ

em đi, đi qua ngõ
em về, về nơi đâu ?
tôi hoài hoài cầu nguyện
xin Chúa cho kiếp sau...

TRONG SÂN TRƯỜNG BỮA ẤY

tặng Hồng

A.

em có nhớ trong sân trường bữa ấy
giờ ra chơi em phơi nắng chiều đông
gió bắc khô làm đôi má se hồng
cùng chúng bạn em ngồi quanh gốc phượng

tà áo trắng xoè như đôi cánh lượn
trái dịu dàng trên cỏ mượt mà xanh
nét thơ ngây đầy khuôn mặt tinh anh
đôi mắt biếc kiếm tìm và lẩn trốn

ngực dòn dập giồng máu thời mười bốn
vai no đầy nguyên liệu tuổi thềm yêu
tay dài trang lãng mạn trái trong chiều
từng ngón nhỏ như sẵn sàng mời mọc

ta đứng tựa trong hành lang lớp học
trên lầu cao nhìn xuống mộng băng khuâng
lòng cúi theo từng ngọn tóc phân vân
hôn rất nhẹ trên tóc thề đen nhánh

môi em đỏ sao hình như quá lạnh
răng trắng thơm níu giữ lấy hồn ta
lưỡi rót hương tình rót mật đậm đà
ta nướng nấu bên em bằng mộng tưởng

bởi quá yêu nên ta giàu tưởng tượng
giàu tự cao, ôi một gã trai thơ
dáng dấp hào hoa không giấu nổi đại khờ
ta lúng túng đơm trăm cành ngưỡng vọng

bầy tình ái giảng chờ và nghe ngóng
ta rình em, ta rình chính cả ta
phút chốc lạnh lòng, phút chốc ba hoa
ta lừa dối bởi vô cùng thành thật

ta giàu có bởi ta vừa đánh mất
trái tim hồng ký thác giữa môi em
chưa hôn nhau lòng đã vội say mềm
ta nghiêng ngả giữa bốn bề mộng mị

em có sợ ta trở thành ác quỷ
điên vì yêu, cuồng loạn cũng vì yêu
ôi mắt em miền cực lạc tiêu diêu
ta chợt thấy chỗ ta ngồi ở đây

B.

em có nhớ trong sân trường bữa ấy
ta theo em ngỡ ngần tội làm sao
tay hổ ngươi ôm tập vở chép ca dao
với ý định tặng cho em kỷ niệm

cơ hội khó như tìm kim đáy biển
chọn cách nào cho thật tự nhiên
bạn bè em ranh mãnh xỏ xiên
chưa có lửa chùng như đà có khói

thu can đảm đi ngang em, khẽ nói:
Hồng cầm về nhà đọc cho vui
em ngạc nhiên, rồi lưỡng lự mỉm cười
nằm nhẹ nhẹ sợ lây phong lãng mạn

chân vôi vãi đã theo tay chúng bạn
khúc khích cười nghe kiêu hãnh làm sao
ta nhận ta chìm giữa giấc chiêm bao
giữa buổi học, giữa giờ sử địa

mấy tuần qua, em không hề đếm xỉa
gặp ở trường em lạnh nhạt như không
tập ca dao ta chép những chuyện lòng
em có hiểu ta cố tình gởi gắm

em không nói, không cười, ta buồn lắm
thà trề môi, háy nguýt còn hơn
ngậm chua cay nuôi dưỡng chút giận hờn
ta thừa biết ta đâu bằng thầy giáo

em đệ ngũ, ta đệ tam, tủi hổ
cùng chung trường, không chung lớp, vô duyên
tình ái chi thời còn nặng bút nghiên
ta đâu đọc ta và em quá sớm ?

em mười bốn, ta mười lăm, chưa đủ lớn
cho một cuộc tình trong sạch hay sao ?
yêu em yêu em khổ biết ngần nào
thôi cũng được ta vui lòng chịu vậy

C.

em có nhớ trong sân trường bữa ấy
cô giáo đau, ta được nghỉ giờ đầu
rất tình cờ hai đứa chợt gặp nhau
em mở cặp vôi vàng trao quyển sách

sợ bạn thấy ta kẹp vào dưới nách
đi một hơi không kịp cảm ơn em
trón vào cầu hỏi hả giờ ra xem
mảnh giấy nhỏ nét mực nghiêng nghiêng tím:

-anh đừng giận, H, mến anh nhiều lắm...
chỉ thế thôi nhưng quá đôi hẹn hò
lòng mở cờ ta muốn hét thật to
ta vĩ đại bởi có người yêu mến

rồi từ đó thư hồng đi, thư xanh đến
mối tình đầu đẹp như chuyện thần tiên
ta thương yêu từng mái ngói nằm yên
từng cánh cửa mở trái tim lớp học

ta dành dụm từng màu xanh ngà ngọc
trang điểm cho đời từng ngọn cỏ lá cây
ta nâng niu từng viên phấn hao gầy
mòn thân xác trên bảng đen buồn bã

ngày tiếp tháng gọi nắng mưa óng ả
tuổi thanh xuân ta rục rĩ đẹp trai
em thì ngoan như chiếc lá thuộc bài
thơm trang sách run run giòng chữ nhỏ

mối tình đẹp như Ngu Cơ, Hạng Võ
như Romeo và Juliette vân vân...
buồn theo vui vun đàu đón cao dần
rồi tan vỡ để trở thành huyền thoại

tình sử sống nhờ vết thương êm ái
ta lớn khôn nhờ sớm được thất tình
cảm ơn đời ta sớm biết lên đên
bỏ trường học mặc gió mưa đưa đẩy

D.

em có nhớ trong sân trường bữa ấy
mình ta về nhìn lại góc phượng xưa
con ve than trên cành nhớ đong đưa
hoa vãn đỏ trong nắng vàng lộng lẫy

ta chợt thấy hình như em ngồi đây
mới hôm qua mới một phút trước đây
tay vẫn hồng má vẫn đỏ hây hây
dẫn ta bước qua trăm đường dĩ vãng

em yêu dấu hỡi con chim trứng đạn
rơi về đâu trong cõi sống mệnh mong
ta vẫn còn đây mái tóc bành bồng
dù sương gió ươm đôi dòng bụi trắng

đời chìm nổi những ba cay bảy đắng
lòng vẫn xanh như cỏ dại thong dong
trái tim ta vẫn rộng rãi thư phòng
có em ngủ muôm đời trên vắn điệu

ta mai một dù tài danh mệnh yếu
đã nhờ em tồn tại với thời gian
hỡi em yêu thăm thăm cánh phượng hoàng
có đậu lại trong sân trường bữa ấy

hồn xa cách đậ bên ta có thấy
bức tường xanh cánh cửa kính lung lay
hai mươi năm trời ôi một thoáng chim bay
bao thay đổi trong đời ta gió nổi

cành phượng cũ vẫn no lời gió thổi
nghìn muôn năm tha thiết gởi về đâu
vay giọt thơ truy niệm mỗi tình đầu
và gởi tặng cho em làm son phấn...

MỘT NGÀY Ở QUÊ HUỲNH PHÚ

tặng Phú

Sớm Mai

con chim sâu ở giàn bầu
bay qua giàn mướp, nghiêng đầu ngắm hoa
hoa vàng thấy bóng em ra
ngát hương như tiếng lòng ta rộn ràng

Đứng Bóng

trời treo mặt đầu ngọn tre
vài con ve rủ nhau lè nhè rên
em nằm đợi gió, ngủ quên
thơ ta quy gói bốn bên em nằm

Xẩm Chiều

lên đò làm sáo qua sông
nắng theo đò đến giữa sông nắng tàn
lời dầm, vốc nước hoang mang
uống vài ngụm ngỗ uống ngàn bóng em

Chạng Vạng

ta nằm dưới gốc bông trang
ánh trăng non lướm hai bàn chân không
mong manh gió vãi hương đồng
hít vào, kinh ngạc, quá nồng hương em

Nửa Khuya

quen giam thân ngủ trong mùng
chừ nghe lành lạnh giữa vùng đêm sâu
trăm con muỗi đói theo hầu
nhớ em tay lót gối đầu hình dung

CHẮC CHẮN LÀ TÌNH YÊU

sững sờ nhìn con bạn
lú lo trên phản cao
nó hát gì không rõ
lòng ta cứ làm sao...

ta nghe bằng đôi mắt
ta nhìn bằng tứ chi
lâng lâng hồn bay bổng
theo tiếng ai thầm thì

mấy mươi năm về trước
hồi lên tám, lên mười
ta mất hồn như thế
chắc chắn vì biết yêu ?

NHÔNG NGHỄO

mang vào lớp bài thơ anh mới tặng
khoe bạn bè cho chúng lác mắt chơi
í mà chết, anh viết gì trong đó ?
chuyện chúng mình ?, em hông chịu đâu.

anh phải viết chuyện con mèo, con chó
chuyện con chim, con cá gì thôi
hay cùng lắm chuyện trời mưa, trời nắng
chuyện chúng mình, kỳ lắm, thôi thôi...

lại đăng báo ? eo ôi, ghê rứa
có ai cười em đó hay không ?
chắc họ tưởng em hay sí sọng
xì, vô duyên, anh hãy liệu hồn

thôi đừng dỗi, em bắt đền anh đó
thơ thân gì, ai mượn ai yêu
trót đại lần này, tha cho cũng được
nhưng lần sau...nhớ viết nhiều nhiều..

GIẬN

anh hứa sẽ viết hộ
cho em một bài thơ
ngày mai hết hạn nộp
chừ chưa có chữ mô

làm thơ đâu có khó
chỉ tại em lười thôi
mới nhờ anh một tí
mà anh dốt quá trời

hay là anh cũng bí
tìm vần, vần không ra
tìm ý. ý trốn mất
khổ chưa, ồ chu choa !

chắc là em phải giúp
cho anh biết khổ đau
có thất tình mới sợ
và thơ dễ ra mau ?

vậy bắt đầu anh hỉ
từ đây thôi đó nghe

em không yêu anh nữa
ai biểu cứ lè phè !

HOA XUÂN

chiều hăm lăm tháng chạp
em dạo phố mua hoa
mưa bụi bay lất phất
lạnh không mà xuýt xoa ?

hoàng lan và bạch cúc
hồng gai và hoàng mai
mỗi hoa đẹp mỗi vẻ
chẳng một ai kém ai

em ngồi bên chậu huệ
tôi la cà theo bên
vờ khen cảnh hoa đẹp
em biết thừa khen em ?

vâng hoa thật là thắm
nhưng em còn mượt hơn
lấy gì tôi mua nổi
đôi vản thơ giận hờn ?

tôi giận ai cơ chứ ?
tôi hờn ai, ô hay
em về tôi lẻo đẹo

trời vẫn mù mưa bay...

HƯƠNG HOA 13

chạng vạng hương đủ dẻ
thơm nức đường cây xanh
em lang thang tìm hái
bỏ vào túi để dành

sáng mai mang vào lớp
tặng con Lý con Na
rủ nhau cài lên tóc
sắc hương thêm mặn mà

tóc em đen nhanh nhánh
hoa vàng vàng xinh xinh
mắt em cười lóng lánh
mái lớp cũng rung rinh

tôi ngồi nghe em hát
hành lang dài hát theo
lòng bỗng bừng nốt nhạc
như dòng suối trong veo

hương đời hương đủ dẻ
hương tóc xanh mười ba
hương mực hương sách vở
sực nức hồn thiết tha

CÚNG DƯỜNG

mười tám năm khôn lớn
chưa một lần thắp hương
bây giờ trước bàn Phật
vì em ta cúng dường

xin tay này của Phật
xin mắt này của Trời
trái tim xin để lại
cho riêng mình em thôi.

ĐIỀU BÍ ẨN BÌNH THƯỜNG

mười sáu tuổi em tập làm thiếu nữ
vai tóc thề áo lụa trắng bay bay
quai nón đỏ ngậm hờ vành môi biếc
vuông khăn thuê kín đáo xếp trong tay

em đến lớp nắng theo đùa trên áo
cặp che ngang ngực thơm ngát ngọc lan
tay giở vở tường chừng như đệm nhạc
hồn thanh xuân em lót xuống từng trang

tôi đứng lặng vài giây trên bục giảng
giáo án thuộc lòng bỗng chốc lãng quên

nét phấn lạc dòng chữ run mặt bảng
trở lại bàn nghe hồn đã lên đên

thôi tôi hiểu ra rồi em bé bỏng
chẳng có gì mới lạ phải không em
trái tim đưng bao nhiêu điều bí ẩn
cũng chỉ là tôi đã chớm yêu em

CHUYỆN TẾT NĂM XƯA

nhớ hồi xông đất nhà em
hai chân lính quính bước lên thềm nhà
trái tim chỉ chực vọt ra
cái miệng ấp úng như là cà lăm
cái đầu cái óc tối tăm
cũng may nhờ cái hết lòng yêu em
và nhờ đôi mắt lọ lem
núp sau cửa nháy nhắc tên dật dờ

NÉT MỤC

ngày xưa rọc lá chuối
nắn nét ngòi tập đồ
vót đũa tre làm bút
hoa bướm vẽ tha hồ

dần dần từ thuở đó
nét chữ như phượng bay
bạn học thường khen ngợi
bàn tay giàu hoa tay

riêng em bắt viết mãi
những dòng chữ đề bài
mực xanh rồi mực tím
mực nào cho đừng phai ?

làm sao cho em biết
màu mực từ trái tim
mà tôi đã trót viết
thâm vào đời của em

đệ thất rồi đệ ngũ
đệ lục rồi đệ tam
em lớn theo mỗi lớp
ta càng ngày bị giam

yêu em yêu trang giấy
yêu em yêu công trường
bàn tay vẫn cầm bút
lòng vẫn đầy nhớ thương

em về một chỗ lạ
ta về mấy nẻo sông
mỗi lần ngồi nắn nót
lòng chập chùng băng khuâng

mực xanh rồi mực tím

mực nào rồi cũng phai
chỉ mực trong lòng ngực
còn thấm thiết đỏ hoài

em ơi em có biết
đời sống còn quá dài...

LƯU BÚT

tôi đã viết những gì trong lưu bút
một đôi dòng tạm biệt vu vơ ?
chiếc ảnh nhỏ tôi dán vào bên góc
ghi khiêm nhường ba chữ đơn sơ

khi chụp ảnh nào đâu tôi có khóc
sao mắt buồn chan chứa, bao la
suốt niên khoá cùng chung trường chung lớp
chung thầy cô chung chúng bạn thân quen
sao hình như vẫn vô cùng xa cách
trao gái đôi đường cách trở chia ngăn

em có nhớ mấy lần tôi lên bảng
đứng chào cờ vì mãi miết ngồi mơ
ngồi bàn đầu, em che tay khẽ nhắc
thẹn mặt anh hùng, tự ái làm ngơ

em có nhớ mấy lần tôi đi trễ
bác cai trường thương mở cổng sau

giờ ra chơi, ngoài hành lang, em bảo:
“thế mà em cứ sợ anh đau”

em có nhớ cái hôm em hồng bút
cầu cứu con Hòa, nó bảo xuống anh Châu
khẽ nhéo nó, em liếc nhanh cuối lớp
đâu phải tình cờ, bốn mắt gặp nhau

em có nhớ mấy lần đi du ngoạn
em vui đùa nhí nhảnh như con chim
không hiểu sao bỗng nhiên tôi buồn bã
tiếng em cười nghe đau nhói trong tim

sau ba tháng biết em còn đến lớp ?
mùa hè này ai đi hỏi em không ?
tập lưu bút của em tôi mở đó
viết làm sao cho hết những chuyện lòng ?

MƯA XUÂN

em về giữa phố mưa bay
nghiêng vai lả ngọn tóc lay lắt buồn
gió đùa, lộ gót chân run
hoang mang từng bước chân vương bóng chiều
ngón dài che mắt đăm chiêu
ngón ngon khép vạt áo kiêu diễm bay
giọt xuân hôn ướt chân mày
thoáng nhìn em đã nghe đầy nhớ nhưng
hồn lênh đênh đã theo cùng

hạt mưa quán quít lạ lòng bên em

TẾT 16

người ta mới mười sáu
sao anh cứ hàm hồ
một hai ba khen lớn
xinh đẹp cái chỗ mô ?

chỉ vì em kẹp tóc
mặc thử áo dài hồng
tết nhứt diện một tí
anh đừng nịnh, mắt công

chấp nữa em theo mẹ
đi lễ Phật trên chùa
anh nhớ đừng lẻo đẻo
mỏi chân, chẳng ăn thua !

tôi nay thì có lẽ
em chui vài xi nê
cùng một vài con bạn
anh có sợ chọc quê ?

mùng hai ngày sát chủ
có lẽ chẳng đi đâu
nhưng anh đừng có lại
em mắc chơi cua bầu

mùng ba về thăm mộ
chúc mừng tuổi thọ ông
cả nhà đều đi hết
xe biết còn chỗ không ?

hay là anh nhận việc
tiếp khách, coi chừng nhà
bạn em nhiều con đẹp
anh tha hồ ba hoa

mà thôi, chắc không được
ba mẹ chẳng chịu đâu
anh người dưng nước lã
đâu phải..., xì, còn lâu

CHIỀU MƯA

mùng sinh nhật thứ 32 của LÝ

1.

ta đến trọ nhà em từ thuở
em chưa qua hết tuổi mười ba
bút mực thơm từng ngọn tóc đuôi gà
miệng liền thoáng vụng về như con sáo

hoa cỏ dại mọc đầy trong túi áo
gót chân hồng không mệt mỗi nháy giầy
trái mù u chuyển thẻ chạy quanh tay

cười với hát, ăn quà, vùi vãnh mẹ

chừng nấy việc dắt dìu em nhè nhẹ
dạo vòng vòng trong thế giới ngây thơ
mắt vô tư nhìn ta đến...không ngờ
chàng lãng tử của gió mây đã lại

2.

phòng ta trọ âm thầm và trống trải
chiếc bàn vuông, cái ghế vải nhà binh
cán bút khô cắm giữa ruột lục bình
tàn thuốc lá chất buồn cao thành núi

những buổi sáng cúi đầu đi thui thui
những chiều về nằm chờ đợi vu vơ
đời hắt hiu đậu xuống mấy giòng thơ
nhờ trang báo gửi tình đi trăm ngã

một buổi sáng trời mưa buồn chi lạ
bâng khuâng nhìn em vọc nước ngoài hiên
gió mùa thu đùa trong tóc nghiêng nghiêng
bay lên má...nhận ra em đã lớn

trong khoảnh khắc lòng dịu dàng mơ trốn
buồn vu vơ theo thương nhớ miên man
mắt em xanh cũng bối rối hoang mang
le lói thấp nỗi tình ta ngỡ ngác

3.

từ bữa đó hồn ta đầy âm nhạc

nhận lời kèm em học Pháp văn
bài võ lòng bát ngát ánh trăng
em khờ dại hay chính ta vụng dại

thơ trời nắng trời mưa dài ra mãi
tóc em xanh cũng vừa xõa ngang vai
ta đưa em chọn hàng mẫu áo dài
ôi chiếc áo đầu tiên em tập làm thiếu nữ

ta ngỡ ngỡ nhưng em cùng một thứ
bởi vì ta vừa mới biết yêu nhau
áo hẹn hò ta chọn có sai màu
thơ ta đã sum xuê lời bào chữa

4.

ở chung nhà nhưng tương tư từng bữa
càng giận hờn càng tha thiết yêu thương
càng yêu thương càng cao nỗi u buồn
tình vụng dại nuôi xanh mầm sợ hãi

mẹ em bảo: biết được ruồi đục cái
vừa bay ngang, huống chi chuyện tình yêu
càng giấu quanh, càng bại lộ thêm nhiều
mẹ em đã răn dạy em to nhỏ

5.

cửa phòng ta mon men lời bóng gió
đầy ta buồn nỗi dài bước lang thang
ánh mắt em thao thức nỗi bàng hoàng
mở trang sách em úp đầu ngồi khóc

tình yêu, tình yêu, mệt nhoài, khổ nhọc
em bằng lòng chịu đựng để yêu thương
những lá thư tha thiết nỗi vui buồn
em kín đáo giấu trong lòng máng xối

ta len lén lấy nhanh và đọc vội
mua cau trầu mai mối chuyện trăm năm
tình keo sơn cha mẹ phải bằng lòng
thơ ta đã vắng bóng em từ đó...

6.

mười sáu năm qua đời dưng trong ga nhỏ
chiều hôm nay ngồi vợ vẫn trông mưa
em ngoài hiên, lại vọc nước như xưa
ta bỗng thấy em vẫn còn con gái

em có biết em vẫn còn trẻ mãi
bởi vì ta còn mãi mãi yêu em
nối tay nhau đan từng sợi võng mềm
ta kính cẩn mời em yêu ngả xuống
chiều bát ngát mưa ngoài hiên phiêu lãng...

ĐƯA CHÂN NGƯỜI YÊU THÂM

em đi, em đi, sáng hôm nay
mười giờ tàu sẽ chở em bay
làm sao được phép em cho tiễn
được phép xin em cái vẫy tay

tôi thức trồn đêm tối hôm qua
ước thăm: trời nổi trận phong ba
chuyến bay hoãn lại đôi ba bữa
để còn thấy em, dù rất xa

trời cũng như em, quá dửng dưng
không gian trống rỗng lạnh vô cùng
tôi nghe ròi rã bàn tay vẫy
không khóc được nên khổ quá chừng !

tàu đã chìm sâu cuối chân mây
nhớ ai cho kín mấy giờ bay ?
giây an toàn vẫn vòng lưng ấm ?
sao chẳng là tôi trồn cánh tay ?

xin hãy vì ta tàu hết xăng
rơi trên đỉnh núi ngọn mây hồng
cho ta được khóc không vô lý
và giữ mãi em ở trong lòng

ôi chẳng được đâu hồi phi cơ
bay ngoan ngoãn nhé, đừng bao giờ
chao thân, đảo cánh, làm em sợ
đứt đoạn hồn đang thơm giấc mơ

lẫn giữa bụi đường, đi ngẩn ngơ
rượu không có uống, đành làm thơ
đêm hay buồn cũng là chất rượu
già nửa đời nay vẫn dật dờ

VƯỜN ỔI

vườn em ổi chín hươm hươm
chui rào tôi đuổi con chuồn chuồn bay
thật tình tôi đâu có hay
em ngồi vắt vẻo trên cây bao giờ
mắt chao một thoáng nghi ngờ
nét môi chúm chím ngẩn ngơ má hồng
em ngồi có vững hay không
đừng run tay ngã vào lòng ta nghe
vườn im ngủ dưới bóng tre
hình như có tiếng chích choè trở canh
hái cho tôi trái ổi xanh
ăn cho thơm miệng lá cành vườn em

CHƠI CÁ NGỰA

em mong chờ con Lục
sao đồ hoài không ra
ngựa người sắp đến đá
ngay trước chuồng, chết cha !

tôi biết em chực khóc
má đỏ, mắt chớp nhanh
môi hồng quên liền thoáng
tay bẻ từng ngón xanh

đến phiên tôi gieo hột
lục, ngũ, nhứt...gì đây ?
ngựa tôi luôn luôn thắng
bạc đỏ tình có may ?

em giận, không chơi nữa
tôi buồn cũng bỏ ngang
thiếu em còn gì thú
tôi một mình lang thang

MỘT CHÚT TÌNH TÔI

có phải em yêu tôi thành thật
hay là tình nghịch nói cho vui
hôm qua thơ thần chờ đầu ngõ
tôi thấy hình như có một người

không phải là tôi ghen bóng đầu
yêu nhau chỉ muốn giữ gìn nhau
sao em hay nói hay cười quá
ai kể chuyện chi cũng gật đầu

tôi muốn em là riêng của tôi
phải chi mua hết một góc trời
rước em về đó làm hoàng hậu
cùng lắm đôi lần mắng yêu thôi

từ cổ đến kim, đông lẫn tây

thơ tình yêu chạt cả trời mây
chẳng câu nào đúng tim tôi cả
biết lấy gì đây để tỏ bày ?

có lẽ là yêu chỉ để yêu
để xem mình khổ ít hay nhiều
cho dù em chẳng yêu tôi thật
vẫn muốn dối mình: em cũng yêu !

phụ bản: chiều qua phố tranh Thái Tú Hoà

NHÌN EM TẮM SÔNG

ngẩn ngơ mươi cọng rong
không đành lòng trôi vội
thiêm thiếp cá lượn vòng
mây ngập ngừng bồi rồi

tôi núp sau bụi tre
cùng chú chim sâu nghệ
cả hai cùng lắng nghe
cùng biết lòng không thể

em bơi nghiêng cọng hoa
em lặn chao mặt nước
gió chiều vàng xuýt xoa

làm sao không mơ ước ?

lòng trái cùng nước xanh
tình nở như hoa súng
đất trời nào rộng bằng
trái tim đang chín ửng

yêu em yêu dòng sông
yêu em yêu bờ cát
em lội qua mấy dòng
cả dòng thơ bát ngát

TỪ ĐÓ

ngày nọ có chàng cỡi ngựa
tình cò dừng cạnh vườn em
tò mò nghe lời bạn rủ
chui rào ra ngõ đứng xem

ngựa chàng lộng màu nâu thẫm
chân cao bờm rộng y như
tuấn mã ông nào đã vẽ
phi hoài trong Giáo Khoa Thư

còn chàng em không để ý
trưa hè ngõ đất vàng hoe
vui chân theo vài con bạn
núp vào bóng mát lùm tre

mới hay có người hóng gió
chắc chàng chứ ai vào đây
tóc bông bênh như bờm ngựa
mắt nhìn lãng đãng như mây

chàng theo chào em, cười hỏi
thôn này chắc có dòng sông ?
nơi đâu dẫn về quán nước ?
dừa xanh ai bán, mấy đồng ?

bẽn lẽn vì đâu không nói
dừa vườn em hãy còn non
chè xanh giếng nhà em ngọt
không mời, ai biết, ngu không !

nắng như mỗi giây một hạt
vẫy tay chàng nhảy lên yên
ngựa hồng chìm theo gió cát
ngõ heo hút mắt lim dim

từ đó mỗi ngày em đợi
ngựa xa lòng Giáo Khoa Thư
trong tim bỗng vang lóc cóc
ngựa chàng theo đến thiên thu

LÀM LÀNH

mang cái bệnh hay liếc ngang nhìn dọc
kể đáng phiền nhưng cũng hay hay
chiều hôm đó đưa em đi làm tóc
mắt lơ nhìn...em giận đến hôm nay

chờ một phút, đôi giờ, rồi cả buổi
thêm một ngày, một tuần nữa, buồn tênh
tưởng em đã cất cánh hồng bỏ tổ
đâu có ngờ ử rữ đứng trong tim

tôi đây chắc chẳng hơn gì thiên hạ
cũng như em nào rục rĩ hơn ai
sao ta vẫn thiết tha yêu với nhớ
vung theo nôi tròn méo quả không sai

chắc trời nặn đôi môi tôi nồng ấm
dành cho em ngồi hong chải dung nhan
hồn tôi vốn lang thang thượng đế biết
sinh mắt em làm đáy ngực dịu dàng

em yêu dấu giận hờn chi lâu rứa
chim trong vườn chiều nay hót nhiều hơn
em có nhớ cặp chào-mào mọi bữa
vẫn đứng riả lông trong cánh lá bành bông

em hãy lại, trái xê-ri đang đợi
cùng một người, ồ không phải tôi đâu
anh chàng ấy đang nhớ em ghê lắm
tin hay không mời em ghé lại mau

CHIỀU CHỖ EM ĐI HỌC

chở em qua phố vắng
chiều nắng vẫy bốn bề
đường dài không đủ biết
hai đứa cùng u mê

xe qua từng dốc chậm
gió nghiêng vai bụi mù
vòng tay em khếp chặt
đời nhau vào thiên thu

chiều chở em đi học
lưng ta ủ tóc nồng
lần đầu em biết nói
niềm vui tràn mênh mông

bao giờ em đến lớp
xe ngại chùng vết lăn
hôn nhau bằng ánh mắt
dài bao niềm bấn khoăn

chiều chở em đi học
bao giờ đến cổng trường
bao giờ em biết khóc
cho ta về nhớ thương

COI MẮT

hôm nọ đến coi mắt
em trốn biệt nơi đâu
mẹ gọi hoài chẳng dạ
bẽn lẽn cười phía sau ?

mắt em ta nhìn mãi
nhưng chưa biết ra rãng
chắc có dòng suối biếc
lóng lánh những ánh trăng

em trốn lâu, lâu quá
mẹ ta cười : cũng xong...
thật ra cho đủ lễ
để ông bà vui lòng

riêng em chắc vui lắm
còn ta?, hình như không
yêu thì yêu ghê lắm
nhưng ngại ngại cái gông

đã lỡ cho lỡ nốt
đi hỏi đi cưới luôn
mắt em ta đã rõ
quá đẹp nhưng hơi buồn

nhờ buồn cho nên đẹp
bởi đẹp cho nên buồn
nhìn ta, cho ta thấy

bóng thẳg tù dễ thương

KHUYÊN EM

em đâu biết ta là tên du đãng
vừa về đây sau những chuyến thất tình
lòng tha thiết đã mấy lần phá sản
đớn đau có làm tình ái hồi sinh

em đâu biết ta chính là thủ phạm
đập phá cuộc đời ta bấy lâu nay
thương nhớ chỉ là hăm trú ẩn
ta đào chôn ta với tháng ngày

em đừng tưởng ta là tên thi sĩ
ngàn câu thơ không đắp kín nỗi buồn
đời nếu có chút phụ tùng danh vọng
buộc ta già như một con buôn

vậy đừng dại yêu ta cô bé
có vui gì khi mê kẻ làm thơ
vần điệu chỉ là dòng sông chảy mãi
chẳng dừng nơi nào ngoài cõi hư vô

đừng có dại mê thơ ta cô bé
mỗi ngôn từ là mỗi mũi tên
sẽ cắm chặt vào tim em đào phá
thành những hồ buồn mãi mãi mông mênh

NHÌN EM QUA SÔNG

tặng Lê Thị Hồng Lê

ngày bốn bận em trôi theo dòng nước
trên con đò u uất tiếng động cơ
em có biết những điều em thầm ước
đã chết dần trong dáng đứng bơ vơ

ngày bốn bận em bước nhờ ngọn sóng
trên con đường em tìm kẻ sinh nhai
em có biết cả em cùng chiếc bóng
trôi man man buồn ngút ngọn sông dài

ngày bốn bận em mang niềm hy vọng
nhen cho đời một chút yên vui
sao trước gió em không thềm buộc tóc
để sợi buồn trôi nổi mãi không nguôi

ngày bốn bận em qua dòng sông rộng
nước đục ngầu như máu loạn trong tim
hắn em biết cuộc đời đang xé bóng
khi bạo quyền cướp mất hạt cơm chim

ngày bốn bận hỏi người em lai Pháp
qua dòng sông qua luôn cả lòng tôi
chưa yêu mến nhưng cũng vừa thương nhớ
xin tặng em vài hơi thở ngậm ngùi

BÊN CẦU CHỮ Y SAIGON

lâu quá không còn gặp mặt
tình cờ giữa phố gặp nhau
em ngồi xích lô vắt vẻo
ta theo chân vợ qua cầu

một phút ngỡ ngàng lặng lẽ
em toan ra hiệu ngừng xe
thốt nhiên cúi đầu cười khẽ
xe đi loang bóng nắng hè

kín đáo che tay liếc vợ
trong lòng như có gió bay
em như chết đã lâu lắm
bỗng lòng trở chứng gì đây ?

đường trưa xe em đã khuất
trời xanh xanh ngắt hàng cây
tay ta nắm tay vợ đẹp
bùi ngùi lòng nhẹ như mây

áo em hình như quá trắng
mắt em đen quá là đen
ta thấy em ngay trước mặt
mà xa đến tận cung trăng

tình cờ chắc là vô tội
ta về rót rượu ngâm môi

vết hôn ngày xưa đã mất
cảm ơn đôi phút bồi hồi...

CHIỀU BIỂN NĂM NÀO

ba em vừa kéo em đi mất
bỏ lại cho ta cái tạt tai
má chẳng nghe đau mà tim nhói
hồn sững trong chiều nắng úa vai

quyên vở em quên nằm trên cỏ
gió lật từng tờ run rẩy bay
ta quy hai chân trên cỏ biếc
vô phương vật ngã nỗi buồn này

dương liễu vi vu dương liễu khóc ?
tròng trành cát lún gót ta đi
em chừ thút thít nằm ôm mặt
hứng những lẫn roi như mọi khi

cuồng theo gió biển cuồng theo sóng
ta lồng lên chạy chạy như điên
chiều mệnh mông ngã trên mặt biển
ta ngã lên từng vết roi em

THƠ TẶNG NGƯỜI NỮ TU

đã mấy lần tôi quì cầu nguyện Chúa
giáo đường im thấp thoáng bóng người qua
áo chùng đen vành khăn ôm tóc biếc
đời trang nghiêm le lói chút thiết tha

tôi lẩn trốn hay mắt người lẩn trốn
chưa lần nào tôi đọc trọn câu kinh
lòng gió bão đẩy tôi bay lơ lửng
chẳng còn rơi vào vị trí của mình

ngày bỗng ngắn, đêm như dài ra mãi
tôi yêu người mà tôi cũng không hay
lòng chỉ biết vắng người nhưng nhớ lắm
người chân tu tôi bèo bọt như mây

thôi đành vậy, người yên lòng cầu nguyện
mặc tôi quì sám hối để nguôi quên
Chúa quá xa người còn xa hơn Chúa
tôi chẳng xin gì ngoài vài phút lênh đênh

LỄO ĐỂO THEO SAU

em đi lễ sáng hay chiều
hôm nay trời lạnh gió nhiều em thương
giá tôi được phép đưa đường
dùng hơi thở bọc mùi hương má hồng

giày em cao gót bênh bồng
sầy chân ai đỡ vóc hồng thướt tha
rủi ro bầm thịt sước da
câu thơ tôi sẽ xốt xa vô cùng

thưa em, đừng quá ngại ngùng
tôi xin được phép nguyện chung với tình
tay làm dấu thánh hiền linh
yêu em nguyện học thánh kinh nằm lòng

vai kê chân bước song song
thiên đường xa tí ngàn vòng chả sao
Chúa, cha ngại nhận tôi vào
chỉ cần em mỉm môi chào đủ vui

tôi quì đỡ lấy nụ cười
tôi quì đón nhận cuộc đời nở hoa

TRỜI MƯA UỐNG RƯỢU

mấy ngày hôm nay mưa rả rích
ta ngồi nhấm nhí chút mực khô
tu cho cạn sạch đôi vò rượu
buồn đã đùn cao một nắm mồi

hình như gió rét vây trời thấp
giám bước chân ta tại chỗ này
sao không chịu nhốt giùm thương nhớ
cho kẻ giang hồ thỏa thích say

còn em, sao cũng kỳ khôi lắm
ba năm khăn gói, gói tay chồng
lãng vãng làm gì trong cốc rượu
uống càng thương nhớ kẻ sang sông

phải chi ta được như cây cỏ
phơ phất ngàn năm gió cúi đầu
mà chắc gì đâu hoa cỏ dại
không hề được sống với thương đau

thôi sá gì mưa khi hết rượu
ngựa đời ta cỡi, ta đi đây
còn có nơi nào cho ta đến
trồng sầu cho “bén rễ xanh cây

ĐƯA NHAU VỀ ĐẾN ĐÂU

mù mù phía trước mặt
nước trắng chắn đường đi
rồ ga xe lướt tới
hóa ra không có gì

cứ hoài hoài như thế
ta đuổi ảo tưởng buồn
trên đường đời vô định
lừa dối mình luôn luôn

nào em ôm cho chặt
xe ta sắp qua cầu
ngược chiều cơn gió thổi
không cần nhìn phía sau

đã đi là phải đến
dù bất cứ nơi nào
chuyện chi phải bỏ cuộc
để gì gặp hư vô ?

em nhớ ôm cho chặt
theo ta trên đường này
ném đi niềm thắc mắc
đời nào không lặn quay

tại sao em cứ hỏi
đưa nhau về đến đâu
thiên đường hay địa ngục
có thật sự khác nhau ?

và chắc gì đã có
dẫu có cũng không bằng
nói sặc mùi tiểu thuyết:
“tim vàng trong mái tranh”

ta đâu có mê đọc
những Henri Miller
hay những Jean Paul Sarte
nhưng sống yêu bất ngờ
và bỏ nhau cũng dễ

đều là chuyện tình cờ

chẳng trách gì ai cả
cần chi chế độ nào
em hãy ôm cho chặt
xe ta đang qua cầu
yêu nhau từng phút một
cần gì nghìn năm sau

đừng hỏi em đừng hỏi
đưa nhau về đến đâu
đưa nhau về đến đâu ?

THƯ CHO SCOTTE JEANNE

thư Jeanne đến vào những ngày sắp tết
một đôi dòng nhưng tha thiết bao nhiêu
mỗi nét chữ tưởng chừng như phản chiếu
dáng Jeanne ngồi cắn cán bút buồn thiu

Jeanne than nhớ mùa xuân trời quê mẹ
cúc nở vàng từng cánh ẩm hơi mưa
mẹ nấu bánh cho Jeanne chụm lửa
đêm ba mươi thao thức đón giao thừa

Jeanne than nhớ đường Quang Trung bóng mát
hàng cây xanh mời gọi những bàn chân
buộc cặp sách sau ba ga xe đạp

chiều tan trường dạo khắp nẻo băng khuâng

Jeanne than nhớ rập Hòa Bình tàn tạ
trước ngôi nhà Jeanne đã được sinh ra
ngôi nhà ấy chắc giờ hoang vắng lắm
còn đứng im trong bóng gốc me già ?

Jeanne than nhớ một người hay qua ngõ
lấp ló đầu đường chờ đợi vu vơ
chỉ mấy bước nhưng mà xa cách lắm
còn xa hơn những khoảng cách bây giờ

và Jeanne bảo Paris không còn đẹp
dòng sông Seine không quyến rũ nổi Jeanne
tháp Eiffel cũng hững hờ ngơ ngác
đường công viên nặng bước sỏi cô đơn

sao Jeanne bảo vườn Luxembourg xa lạ
rừng Ile de France hoa lá chỉ gieo buồn
những lâu đài, những ngôi nhà nóc nhọn
đứng lạnh lùng như rặng mắt tình thương

thôi Jeanne nhé hôm nay trời lạnh lắm
đường tôi đi Jeanne cũng đã từng qua
thơ mừng tuổi đầu xuân sao ghèn ghen
có cái gì như thể tiếng thở ra

chắc có lẽ tôi cũng vừa nhưng nhớ
Jeanne hãy nhìn xuống mặt nước sông Seine
tôi hy vọng khuôn mặt Jeanne rạng rỡ
bởi lòng tôi vừa ghé đứng kề bên

BẦY CHIM

sáng hôm nào tháng ba
gió vườn em đưa đây
mặt đất hứng lá hoa
tôi lên vào gương bầy

cây nhãn lông quá cao
cây mít xanh lá rậm
sào ngắn với cành nào
bàn chân nướng lẫn thân

móc đại cành thâu đầu
con chim môi say hót
ẩn mình giữa vòng rau
thấy em ngồi chải tóc

hiên vắng nắng ngập ngừng
trời trong xanh mắt thẹn
thơ trải tay thì thầm
mắt vu vơ hứa hẹn

một con chim ngoài trời
về chung cây đua hót
tôi quên lững cuộc chơi
nghĩ đôi môi rất ngọt

chim trời bay về đâu

tôi em ai mắc bẫy
bẫy tình giăng những đầu
tôi em cùng chờ đợi ?

EM VẪN LÀ NGƯỜI TÌNH

quà sinh nhật thứ 34 cho Lý

vẫn em là người tình
suốt đời ta yêu dấu
hỡi cô bé xinh xinh
chờ ta đi với bầu

đường thẳng hay ngã cong
gập ghềnh hay bằng phẳng
ngõ cụt hay lối thông
đời bên đời sát cánh

trời nắng tiếp trời mưa
mùa xuân qua mùa hạ
quần bên nhau bốn mùa
vẫn hoài hoài mới lạ

tóc em ngắn rồi dài
môi em hồng rồi đỏ
buồn vui trở hai vai
vẫn trẻ trung bé nhỏ

yêu em ta làm thơ
yêu ta em rộng lượng
thơ thì thường vu vơ

nhiều khi toàn tưởng tượng

dù viết về một ai
cũng bằng tình em cả
hình ảnh em không phai
dù gọi tên kẻ khác

vẫn em là người tình
dù đã thành chồng vợ
bốn mặt con xinh xinh
đời ta như hoa nở

em không làm đâu bậu
khi yêu kẻ làm thơ
giàu tài hoa lãng mạn
nhưng chân chất ngây thơ

vẫn em là người tình
nàng thơ ta diễm tuyệt
cảm ơn đời cảm ơn
nhờ em ta thi sĩ

TRÁI TIM 40

mấy lần yêu thương không nói
đi vào rồi lại đi ra

con đường có nhà em ở
thuộc từng cục đá bụi hoa

tương tư tưởng đâu nhiều lắm
đong không đầy một dòng thơ
người đi rồi người đi nữa
một mình nhưng chẳng bơ vơ

tình chết rồi tình sống kại
giàu hoài giọt rượu đắng cay
đón đau như là bính mát
ngồi nhìn lại lúc cuồng say

em ơi bao giờ ghé đến
tình yêu không có tuổi già
bốn mươi năm đầy lặn dạn
trái tim vẫn nức mùi hoa

NGUY BIỆN

ta cai rượu đã lâu rồi
lai rai còn nốc bia thôi em à
đôi khi lỡ cũng ngà ngà
mong em thông cảm cho ta những lần
uống cho ấm cốt giã gân
chớ đâu muốn đốt phong trần làm chi
đời buồn buồn quá đôi khi
cũng nên lão đảo mà đi quanh đời

người xưa đâu có quá lời
không vui sớm cạn bầu hơi sinh tồn
xác này chưa có đất chôn
say cho đỡ thấy cái mòn mỏi ta
say cho chín thịt chín da
say cho hồn bốc khói tà tà bay

ai say thâm hậu thế này
ngoài ta mặt dạn mày dày lòng chai
"lai rai ba sợi lai rai"
đừng phạt ta ngủ ở ngoài phòng ăn
lãng nhãng đâu dám lãng nhãng
nhưng không từ chối gió trăng bênh bồng
em đừng sinh sự bỏ không
ta cần bia cũng như cần có em
ta nằm rục rịch cả đêm
bởi vì chưa được đã thèm đó thôi
tật xấu ta chỉ vậy thôi !

TÌNH ĐẬM ĐÀ MỤC TÍM MỤC XANH

em vào đệ thất Phan Thanh Giản
ta lên đệ ngũ Phan Châu Trinh
đi về chung ngõ nên quen mặt
cùng liếc thăm nhau cùng làm tỉnh

thăm dò sát nút nên ta biết

em có người anh trạc tuổi ta
tuy học khác trường nhưng đồng lớp
tìm cách làm quen lần đến nhà

bỡ ngỡ đôi lần rồi thân mật
giả đồ chăm học, giả đồ ngoan
mẹ em khuyến khích: “con hiền quá
gắng kèm cho em nó đàng hoàng”

đã có nhiều lần giả vờ ngã bệnh
năn nỉ em chép hộ giảng văn
chữ em tròn trịa như hạt gạo
đều đặn như là những vết răng

đã có lúc cố tình quên sách
kẹp đôi câu lộng lẫy hơn thơ
nhớ con cá thương con chim vớ vẩn
hồn như sông bát ngát dạt dào

có nhiều lúc nhiều khi lằm cẩm
ngồi bên nhau chẳng biết nói chi
khen tờ giấy, cái bàn, cây thước...
môi vẫn vờ ngậm mũi bút chì

yêu như thế, yêu nhau như thế
tình đậm đà mực tím mực xanh
tưởng chết được nếu mà xa cách
ai có ngờ buồn chỉ loanh quanh

buồn loanh quanh độ năm ba phút
năm ba phút dài hết cả thanh xuân

em, nghe nói đã vượt biên sang Úc
chắc chẳng khi nào nhớ quần lung tung ?

GIẢI THÍCH

yêu em yêu quá nên không dám
viết bậy lòng ra năm bảy câu
dẫu chẳng cần khai em cũng biết
hồn vía ta chừ đang ở đâu

nhớ em nhớ quá thành buông bút
thơ chẳng ích gì khi nhớ nhau
thơ làm em nhạt đi đôi chút
thôi chẳng dại chi điên thế đâu

TÁN NGƯỜI ĐANG THẤT TÌNH

trưa trờ trưa trậ rồi em
lăn qua lăn lại đâu quên được buồn
tốt hơn nên đổi người thương
ta xin thế chỗ khiêm nhường đó cho

tội gì buồn xỏ buồn xo
buồn thâm tím mắt buồn co quắp người
như ta đây, già đời cười
nghiệm ra buồn dễ hơn vui vô cùng

em đừng nghĩ quần lung tung
yêu ta đâu phải kẻ khùng mới yêu
tiếng rằng bay bướm hơi nhiều
nhưng lòng ta rộng bao nhiêu cho đầy

yêu người thọ thêm tháng ngày
cuộc đời sáng mãi mặt mày thanh xuân

GẶP MỘT NGƯỜI NGHI RẤT HUẾ

có phải em là Công Tăng Tôn Nữ...
vừa liếc qua ta đã nhận ra ngay
đôi mắt Huế hữu duyên nhờ biết háy
nét đài trang trong dáng nhú lông mày

vẫn lộng lẫy hai bàn chân lú quíu
giữ cửa đời khép bước vấp lên nhau
áo dài trắng bỏ quên trong thành nội
lúng túng tay hồng, thừa trước dư sau

ta xin lỗi từng người cùng đợi buýt
tiến lên dần và đứng sát lưng em
áo nỉ xanh khăn len choàng mấy lớp
vẫn ngây ngây mùi da thịt kinh thành

em linh tính hay tình cờ quay lại
ta có làm không đó hỡi Thừa Thiên

đôi mắt đen ai dạy em háy nguyệt
ta, bụi đời, bỗng chốc mất tự nhiên

môi muốn hỏi, mắt muốn chào, nhưng ngại
em nghiêm trang kiểu cách một thời xưa
quanh quẩn ngó rồi dòm ta đánh giá
“thằng cha này, sao sồn sác khó ưa”

đơn giản thế, chớ em không phát giác
trong mắt ta trường Quốc học trang nghiêm
nơi em đã có một thời ngong ngóng
một cái gì đã làm mới tim em

cũng chẳng thấy kệ sách dài Ứng Hạ
mùi ô mai dính bìa sách giáo khoa
trang báo mới thơm bài thơ rất lạ
đã thay em vợ vẫn thở ra

cũng chẳng thấy những góc bàn ẩm cứng
hương cà phê chen hương tóc cô Dung
chưa biết yêu có sao như hờn giận
hay vô duyên ghen bóng gió không chừng !

còn nhiều nữa có cả ngàn hình ảnh
sáng Bao Vinh chiều Thượng Tứ theo người
đã mấy bận lẻo đẹo về Mang Cá
Phu Vân lâu mưa vuốt mặt trông trời

xin hãy nói cho ta nghe ‘răng, rứa’
còn trên môi đang chôn dưới màu son
tui đâu dám làm o buồn đó nợ

bởi gặp o, Huế chợt sống trong hồn

CHÂN DUNG

nhìn thẳng

môi hồng ướm giọng sơn ca
ùa vào phòng khách túa ra ngoài vườn
mắt xanh biếc giọt mưa phèn
bay vào thư viện sân trường vu vơ
hai gò má lộng rùng thơ
khói mây trăm ngọn tóc hờ hững buông
em cần gì phải soi gương
nhìn ta đủ để đo lường dung nhan

nhìn theo dáng đi

người tình thi sĩ Nguyễn Sa
"gói mây trong áo thổi tà áo bay"
người tình của đại phu này
cõng trên lưng bóng tháng ngày phù sinh

nàng đi cây có quanh mình
nổi ghen hoảng hốt thình lình trở hoa
lưng vàng bụi nắng đường xa
tay che ngực gió tay hoa ngón bày
tóc chao theo nhịp chân giày
lăn tăn sóng gió thở đầy đường thơm

ta theo hầu bước cô đơn

ngõ Kiều của cụ Du còn du xuân

CŨNG MAY CÒN TÌNH YÊU

1.

đôi đời ta đạp xích lô
chở em đôi bạn đâm vợ vẫn buồn
một hôm trời đất bình thường
riêng ta ngớ ngẩn lộn đường liên miên
em cười chúm chím, tự nhiên
vô âm mà dội đảo điên tâm hồn
lộn quanh mấy nẻo Sài Gòn
thấy ta chột mắt, chột còn đời ta

2.

đôi đời ta ngồi sửa xe
ngã ba mượn bóng gốc me hành nghề
một thau nhựa nước vàng khè
mấy vòng lốp, ruột lủng be bét nằm
cái kèm cái búa bó tằm
cái bơm lon mủ...đăm đăm mắt nhìn
một hôm em rất vô tình
dắt xe vào vá, bực mình ngó ta
vì sao kín đáo thở ra ?
ta về thao thức nhớ ba bốn ngày

3.

đôi đời ta bán cà rem

miệng rao chân đạp lênh đênh theo đời
gặp em lặn lội chợ trời
muốn mời giải khát, mở lời không ra
cái gì vương ở cổ ta
cái gì níu kéo liếc qua lại hoài
thùng kem càng giấu càng lòi
thì ra mắc cỡ coi mời còn nguyên
nghĩa là còn muốn làm duyên
còn nghe tim đập loạn thiên trong lòng

XUỐNG NÚI

đúng thật là ta đang còn sống
vác xác về đây đứng ngó trời
nhà cũ vẫn xanh giàn hoa giấy
mà em lãng đãng những nơi đâu ?

hàng xóm mách rằng em qua Mỹ
cùng người tình mới khoảng ba mươi
hai con em trả về cho nội
cũng đã rời xa tổ quốc rồi

ngồi xuống bên thềm, nhìn con mực
chạy về quán quít ngửi ra hơi
xòe tay vuốt nhẹ lên con vật
đâu có...lòng đâu có bồi hồi

chẳng lẽ mừng em vui duyên mới

đâu dám hận đời bạc như vôi
làm sao hờn trách em cho được
nhưng biết làm sao gượng mỉm cười ?

em hỡi có còn khi mô nhớ
nắng chiều Sông Vệ chín vành môi
núi Bút tay tìm tay trong tóc
thách nhau đuổi bắt lấy cuộc đời

em hỡi có khi mô suy ngẫm
vài giây về tình nghĩa con người
tinh huyết ai ghi vào thớ thịt
còn không hay nát với cơn vui ?

ta chợt xót thương đôi hạt lệ
ứa thắm trong bóng xế cuộc đời
đứng lên nhặt lấy vài hòn sỏi
định ném, nhưng cầm, giữ lấy hơi

em ơi Mỹ quốc phương nào nhỉ
ở đây, ta chợt thấy em rồi
em đang hít thở trong lồng ngực
dịu dàng theo nhịp trái tim tôi...

NHỚ

năm nay lạnh sớm hơn năm ngoái
cây đứng co ro chẳng trở bông
gió ướn quay cuồng trong trời thấp

buồn theo mưa tạt úng cả lòng

em ngồi thơ thẩn nhìn đàn kiến
cụng đầu nhau giữa vách tường xanh
chúng hôn nhau mãi mà không chán
như những hôm nào em với anh

lại nhớ thương rồi, kỳ cục quá
xoa tay cho máu ấm bàn tay
hơi ai chọt nóng trên làn má
không phấn son mà thoáng đỏ hây

phải chi em biết làm thơ nhỉ
em sẽ viết ngàn câu nhớ thương
mà thôi, em chẳng thèm cầm bút
sợ viết ra rồi vơi nhớ thương

hay là bắt chước anh uống rượu
càng say càng nhớ phải không anh
chao ôi ngọt quá men ly biệt
tôi uống lệ tôi sao chối quanh ?

anh hơi quê nhà mưa thúí đất
đại hàn, đông chí đến lập xuân
nếu như anh chẳng đi vượt biển...
ơ kìa, lại nghĩ bậy lung tung

nghe nói nơi anh trời bão tuyết
lạnh trừ vài ba chục độ C
anh nhớ xúc dầu cho đủ ấm
giữ hơi, thỉnh thoảng viết thư về

riêng em thủ phận nằm bên cửa
căn nhà gỗ mỗi đặng đêm đêm
trăn trở bên nào nghe cũng lạnh
không khóc mà sao gói ướt mền ?

NHẬT KÝ CHẶNG ĐÀ NẴNG SÀI GÒN

bốn giờ sáng lẩn lên xe
ngồi bên cửa gió cay xè mắt sâu
chống cằm đụng mấy góc râu
hít thở khói thuốc lấy hơi lên đường

em chừ ngủ kỹ trên giường ?
có mê sáng thấy con đường ta đi
xe non bánh chạy chậm rì
thốt nhiên thấy mất cái gì trong ta

*

mười giờ xe đến Tam Kỳ
nghe mùa thu hát thầm thì trong cây
ta ngồi cú rụ khoanh tay
hồn tê cóng mỗi muốn quay trở về

em đang chải luống tóc thề ?
hay đang ngồi chép mãi mê thơ tình
mực tím có vướn tay xinh

nhắc em chỉ nhớ một mình ta nghe

*

hai giờ chiều đến Tam Quan
dừa xanh đầy ngọn mây bàng bạc bay
chim bay chim hót theo bầy
bâng khuâng chợt nhớ tháng ngày ngây thơ

em đang dạo phố phát phơ ?
hay đang thút thít giữa giờ "điện quang"
nhớ đừng gục xuống mặt bàn
gỗ hôn trộm má môi hoàng hậu ta

*

nửa đêm lên đỉnh Cù Mông
đường trăng rùng mở rộng vòng tay ôm
xe đi vỡ ánh trăng loang
ta ngồi dòm đám sao vàng nhớ em

bây giờ đã quá nửa đêm
em nằm gói mộng ngủ quên lâu rồi ?
đừng kê gối sát vành môi
vải che khuất mắt làn hơi ta về

*

sáu giờ sáng đến Biên Hòa
chờ xe thay lớp, nhìn ta áo bay
oi کیا giống quá, ơ hay

thì ra tại nhớ đứng ngây mắt nhìn

chớ đâu có dám đa tình
em đừng ghen vội giật mình nghi oan
nhớ em dù chẳng la làng
lòng ta cũng dỗi đến ngàn mây xanh

*

tám giờ sáng đến Sài Gòn
xuống xe xách gói bôn chôn băng đi
đời theo quuyến rũ thềm thì
nhớ tình cũng muốn tức thì lại thôi

ngoắc gọi một gã xe lôi
một mình mà tưởng đang ngồi với em
quanh co xe chạy đã thềm
bác phu nhỏ nhẹ "thầy quên chỉ đường !"

HỌA PHẨM

hoa

bắt chước cỏ cây ta trở hoa
mời em chiêm ngưỡng nụ lòng ta
chợt bầm chợt tím chợt ta tái
mỗi sắc hương bùng mỗi xót xa

chim

cũng véo von như khướu họa mi
trái tim ta hát khúc điệu kỳ
hình như em hiểu âm điệu ấy
dù chẳng nghe gì chẳng thấy chi

nắng

nắng mỏng như vừa kéo da non
nhón chân đi giữa dải lụa thơm
chùng như hương tóc và hương nắng
cũng có chung nhau một cái hồn

thiếu nữ

theo bóng hồng qua mấy phố vui
mắt em háy nhẹ đẹp như cười
thơ ta xin lót đường em dạo
trời ngát hương da thịt thiếu thư

hầu cờ

chiều ghé nhà em không thấy nhau
bồn chồn ngồi hớp ngậm trà tà
hầu ba em ván cờ bức rức
sĩ tướng vì em sớm mất đầu

MỘT NGÀY NGHỈ BỆNH

sáng hôm nay bỗng lừ đừ ngã bệnh
quyết định ở nhà nằm cho thẳng lưng
đuỗi rộng hai tay, xuôi lơ cán cuốc
mắt nhắm lim dim nghĩ ngợi lung tung

bỗng thấy nhớ em như lâu không gặp
bỗng thấy thèm em như thuở chưa từng
em đang chạy đua dành từng nhịp thở
tối mặt tối mày chân đạp không ngưng

máy dội lòng ta đập dồn thương xót
áy náy nằm nghe nước mắt rung rung
lực bực trong đầu ngàn cây kim chích
cạo gió xoa dầu uống *atasol*
gắng ngủ phút đi dù năm, mười phút
buồn tủi chi đâu vật vã trong lòng

thấy tiếc làm sao bốn năm chục bạc
hoang phí một ngày uể oải nằm không
lảo đảo ngồi lên bày trò giấy bút
thơ thần mệnh mang viết bậy mười dòng

đời sống mỗi ngày một thêm rách nát
thơ hóa không ra bạc các bạc đồng

viết chán vò quăng, nằm vùi choáng váng
nhìn quẩn quanh nhà giấy rác giăng giăng
gắng gượng ngồi lên, bản thân quơ chổi
mạng nhện, bụi đời gom một đống đen

đóng cây đinh treo ảnh em lên vách
nhìn mắt em cười trong ảnh muốn hôn
xinh đẹp như ri sao mà lặn độn
theo ta làm gì hỡi ả mèo con

một thoáng ba mươi năm dài chung sống
có hiểu cho ta vẫn một tấm lòng
giả sử hôm nay ta say thuốc chết
em còn nửa đời có bớt long đong ?

BA HOA

CHIA TAY ĐẦU TUẦN

em về Quebec sáng hôm nay
óng ả trời xanh mây tiền mây
xe em sáu ngựa băng như gió
thoát được lòng ta đuổi như bay ?

em sắp qua cầu Champlain
có xe nào chạy kèm hai bên ?
em quay cửa kính phà hơi thuốc
hay gởi hôn cho gã chạy kèm ?

xa lộ trải dài như nhánh sông

em ngồi lâu quá mỏi hay không ?
phải chi ta viết vào thành ghế
năm sáu câu thơ lót gáy hồng

đường nuốt dần xe nuốt cả em
trời xa như thể cứ xa thêm
lòng ta ngược lại dùn co mãi
một chấm nhạt nhòa một chấm em

đã biết em về rồi sẽ qua
sao băng khuâng nghĩ đại như là
nước mây gói được vào tay nắm
hay chỉ gói hoài trong xót xa ?

NHỚ TÌNH CỜ

tắt đèn nằm đợi trăng lên
hiu hiu gió thổi nhớ em áo hồng

chống cằm ngồi nghĩ bông lông
thiu thiu chọt nhớ áo bông thưở nào

hết nơi đi, dạo quanh rào
vu vơ nhớ áo trắng chào, lướt qua

vui chân tìm đến ngã ba

nhớ em áo tím hoa cà ngày xưa

hiên người, đốt thuốc, núp mưa
nhớ em áo lụa vàng, đưa mắt cười

loanh quanh tìm gác trọ người
lẳng lơ áo đỏ quay lui, ngó hoài

tìm thơ, thả bộ lai rai
áo xanh ngày nọ nghiêng vai lạnh lòng

nhìn ngang dọc, nghĩ lung tung
thoáng nghe nhịp bước áo nhung đến tìm

lá chao theo gót chân chim
ta chao đảo bởi trái tim vô cùng
yêu và nhớ rất mong lung
áo len, áo nỉ, áo nhung, tơ tằm...

áo em là cõi ta nằm...

MỘT CHỖ CHO EM

ơi cô bé Phước Ninh Trần Thị...
cớ vì sao lú quíu bước chân hoa
trời đâu sắp đổ mưa mà vội vã
nại ta ư ? thôi, xin chỉ liếc qua

còn sớm lắm, mời em đi thông thả

cho con đường thơm lây chút đài trang
cho cỏ lá thở ké hơi âm nhạc
cho thơ ta kịp bắt giữ dung nhan

trời đang đẹp em có nghe chim hót
giọng yêu đời như nhịp đập tim ta
em có biết mỗi từng giây máu thở
là từng giây ta dâng hiến thiết tha

chậm chút nữa, nắm chi tà váy trắng
nặng choàng vai áo mỏng về đâu
trốn sao khỏi tâm hồn ta rộng lắm
phút giây này rục rĩ đến ngàn sau

ơi cô bé trường Tây Hồ Trần Thị
dẫu bây giờ đã hòa nhập vào ta
ta vẫn thấy phải dành riêng một chỗ
để ngồi nhìn em mãi mãi thướt tha

vị trí đó là trái tim này đây
nó kết tinh từ ngôn ngữ thi ca

NGÔI NHÀ NGUYỄN HẢI BÌNH

khoanh tay im lặng dường chăm chú
nhưng đầu óc nổi cuối chân mây
trái tim theo nhịp bàn chân vợ
ngồi thức một mình đập máy may

hình như bạn nói
niềm thương nhớ
đất nước
bây giờ có vẻ vui
phải quyết thở bằng sinh khí mới
cho đàn em dễ tiếp gánh đời

bạn khuyến cáo
thơ văn là vũ khí
không còn có thể viết khơi khơi
cầm bút không phải nghề tay trái
phải vinh danh sứ mệnh tuyệt vời

bạn nói hùng hồn nghe đã quá
làm sao ta cầm được ta mơ
em ơi gắng đạp cho ta viết
từng đường chỉ nối những đường thơ

mũi kim em gửi vào thớ vải
bằng cả lòng yêu thương ước mơ
xấu hổ ta ngồi nuôi hy vọng
mai sau ta chết có nắm mồ

NÓI ĐUA

nếu ta đến được thiên đường
sợ rằng Thượng Đế tầm thường như ta

nếu ta đến cõi ta bà
e rằng thiên hạ chẳng là bao nhiêu
nên ta cam phận buồn thiu
ở trong thế giới tình yêu con người
ta thành nhân, ừ cũng vui
ta thành cát bụi cũng cười tự nhiên

XEM HOA QUỲNH NỞ NHÀ LANG HỒNG

1.

từ gân lá biếc hồn hoa nở
những cánh lụa mềm tinh khiết thơm
hâm bốn ngón trên vươn đài các
dưới tròn mười tám ngọn thơ đơm

có hận chi đâu Tùy Dạng Đế
hoa chẳng vì vua đến thế gian
Dương Ly chùa cũ mờ điển tích
chẳng mỗi Lạc Dương trở sắc nhan

chọn khắc đầu đêm thăm thế tục
trải hương uống ké khói hương trà
đêm dần dần lắng đời ô trọc
xóa giúp phàm nhân tiếng thở ra

2.

học kiêu phong lưu tiền nhân hưởng
người mời bè bạn đến thưởng chung

cái tâm hoa nở vì đời sống
tiền gạn lọc luôn những u buồn

ta trình diện hoa trong lung túng
lúc ngồi khi đứng ngó chăm chăm
vài lần tay mở ra toan nắm
ngổ ngáo run trơ nổi bản thân

lòng động nhìn không ra hoa động
nhưng dường cảm biết khác từng giây
nhìn hoa không thể làm thơ được
uống một ngụm trà ta đã say

SAU KHI ĐỌC THƠ TÌNH LUÂN HOÁN ĐỖ QUÝ TOÀN

1.

Nếu kiếp sau trời cho tôi làm thi sĩ, tôi muốn được làm thơ tình như Luân Hoán. Sáng làm thơ. Trưa làm thơ. Tối trước khi đi ngủ cũng hãy làm thơ đã. Làm thơ khi thức dậy, để lót dạ. Làm thơ khi đứng đợi xe, để qua thì giờ. Nhìn người yêu lên máy bay, muốn làm thơ. Nhìn người yêu lên đò qua sông, phải làm thơ. Thấy người yêu cũ ngồi xích lô bên cầu chữ Y (dầu có vợ đi bên cạnh) cũng liếc mắt ngó theo, rồi

làm thơ Đến Chùa gặp em làm thơ. Đụng em khi đi lễ nhà thờ cũng làm thơ nữa...

*" ngày đó tôi yêu em biết mấy
cứ mỗi ngày làm năm bảy bài thơ "*

Như vậy chẳng phải là sung sướng lắm sao ?

Tôi chẳng nói xạo, chính Luân Hoán thú nhận tình yêu giống như...ghiền :

*" tiếc rằng chỉ một trái tim
viết hoài không hết cái ghiền yêu em "*

Nhưng phải nói Luân Hoán ghiền làm thơ mới đúng. Nhất là ghiền làm thơ yêu em. Trong ba mươi sáu thứ ghiền có lẽ đây là món ghiền thích thú nhất, vô hại nhất, và dễ thương biết chừng nào.

2.

Mấy ông thi sĩ là cái giống đa tình, điều này đã được Chu Mạnh Trinh đem ra trước bạ " ta cũng giống nòi tình thương người đồng điệu "

Đa tình vì thi sĩ có thể sống hộ mối tình của mọi người. Sống như chính nhân vật của mình đang sống. Nếu không thì làm sao Nguyễn Du có thể sống cái phút " khách đà lên ngựa người còn ghé theo " hay " bóng trăng đã xế hoa lê lại gần ". Chu Mạnh Trinh đọc Nguyễn Du còn rào rọc " ngàn liễu rung cương sóng gợn tình "

Những nhân vật mà Luân Hoán sống hộ, sống cùng, sống bằng mỗi tình của họ có những nhân vật của thời đại chúng ta. Nhìn một thi sĩ thấy mình đang sống tình tự của con người đó, đang khoác vô mình bộ xương thịt của con người đó. Bởi vậy thi sĩ mới tự nhủ :

*" đôi đời ta đạp xích lô
chở em đôi bạn đâm vợ vẫn buồn "*
(Cũng May Còn Tình Yêu)

Người làm thơ đã làm ta sống giàu hơn, vì chính ta, khi đọc tới đó, cũng mang tâm sự vẫn vợ của kẻ thất thế đạp xích lô. Cũng chia xẻ mỗi tình ngần ngợ khi người đẹp bước lên chiếc xích lô cho mình chở đi. Người thi sĩ đã sống giúp cho người thất thế đạp xích lô, do đó giúp ta sống nhiều hơn, để vợ vẫn buồn và băng khuâng nhớ nhiều hơn.

Một nhân vật khác cũng nhập vào thi sĩ :

*" đôi đời ta ngồi sửa xe
ngã ba mượn bóng gốc me hành nghề
.....
một hôm em rất vô tình
dắt xe vào vá...*

*vì sao kín đáo thở ra
ta về thao thức nhớ ba bốn ngày
(Cũng may Còn Tình Yêu)*

Và một nhân vật thất thế nữa :

*" đôi đời ta bán cà rem
.....*

*nghĩa là còn muốn làm duyên
còn nghe tim đập loạn thiên trong lòng
(Cũng May Còn Tình Yêu)*

Cũng may hoàn cảnh đó, người "vô tình " chỉ thấy một anh bán cà rem, một ông ngồi sửa xe, một chàng đạp xích lô, không dính dáng chi đến mình. Kẻ đa tình thấy mình ở trong mỗi nhân vật đó, chia sẻ tình yêu của họ, và đem chia sẻ với người đọc. Đa tình lắm, nên thấy ai mất tình yêu cũng xót xa muốn giúp:

*" tốt hơn nên đổi người thương
ta xin thế chỗ tâm thường đó cho "*
(Tán Người Đang Thất Tình)

Rồi sau đó lại thủ thỉ (thanh minh thanh nga) với bà xã :

*" yêu em ta làm thơ
yêu ta em rộng lượng
thơ thì thường vu vơ
nhiều khi toàn tưởng tượng "*
(Em Vẫn Là Người Tình)

Nếu không giàu tưởng tượng thì làm sao chúng ta có thể sống hộ trăm cuộc tình, ngàn lần yêu của nhân gian ? Làm sao ở tuổi 40 mình vẫn sống hộ và nói giúp một chàng trai 15, 17:

*" mỗi lần sắp sửa yêu ai
tự nhiên mắt mũi tóc tai lạ lùng
.....
tưởng như có triệu vi trùng*

ngoe ngheo đòi được nhớ nhưng với mình "
(Triệu Chứng)

Cho nên không có thứ thơ nào là không tưởng tượng. Và cũng không có thứ thơ nào mà không phải là sự thật. Nếu không sống thật tình yêu của con người thì làm sao có thể cảm thấy cả triệu con vi trùng đòi nhớ :

*" đêm nay lại thức nữa, hình như
có ai đổ rượu vào ngôn ngữ
tôi nói ra toàn thơ rất thơ "*
(Thắc Mắc)

Ai có thể tưởng tượng được người say bằng ngôn ngữ như thế ? Vậy con say ngôn ngữ phải là sự thực.

Nếu thi sĩ không tưởng tượng thì làm sao có thể đa tình như ...cái bàn gỗ. để dặn dò người yêu :

*" nhớ đừng gục xuống mặt bàn
gỗ hôn trộm má môi hoàng hậu ra "*
(Nhật Ký)

Bởi có thi sĩ nên cái mặt bàn bằng gỗ nó cũng đa tình. Như thi sĩ đã thấy gió đa tình "vô tình để gió hôn lên má "(Hàn Mặc Tử). Gió có hôn lên má người thiếu phụ thật chẳng? Chúng ta không thể nghe gió trả lời, chúng ta cũng không biết người thiếu phụ đó là ai. Chỉ có giữa chúng ta với thi sĩ có một thông điệp, đó là nụ hôn của gió. Nếu chúng ta đọc xong câu thơ mà cảm thấy rung mình, thì chắc là có thật. Người thiếu phụ của Hàn Mặc Tử, cô gái nhỏ tuổi học trò của Luân Hoán, vì nụ hôn của gió của gỗ lên má, lên môi. Chúng ta sống khoảnh khắc rạo rực của những nhân vật,

mà nhờ ngôn ngữ thi sĩ, cuộc sống tình cảm của chúng ta bỗng giàu có hơn lên. Đọc thơ là để sống đa tình.

3.

Trong tất cả những cuộc tình nam nữ, Luân Hoán say sưa nhất với những mối tình học trò. Có gì lạ đâu ? Nguyên Sa kể " tuổi nàng tôi nhớ chỉ mười ba " Đinh Hùng tưởng lại: " Khi mới lớn tuổi mười lăm mười bảy ", " Khi biếng gặp nhớ nhung phai màu áo ". Và Vũ Hoàng Chương " nhớ xưa chừng tuổi hai mươi, cả một vườn hoa của bướm ".

Thơ Luân Hoán mang lại cho tình yêu học trò nhiều điều mới mẻ. Vì những bài thơ tình của Luân Hoán thật hơn, cụ thể hơn, lắm cảm ngụ ngơ hơn tất cả những thi sĩ nổi tiếng trên. Nghĩa là học trò hơn. Thật sự học trò không khoác vỏ tình học trò một bộ áo của ngôn ngữ diêm lệ hay thù dết những tình tứ kiêu kỳ. Ngôn ngữ của Luân Hoán thật giản dị. Hình ảnh là hình ảnh bình thường của đời sống hàng ngày. Nguyễn Bính ngày xưa viết thơ tình cho xã hội nông nghiệp miền Bắc. Có thôn đông, thôn Đoài, có vườn dâu có đồng lúa, con bướm tiếng gà :

*" chiều nay bướm trắng ra nhiều quá
chẳng biết là mưa hay nắng đây ? "*

cũng bằng một lối kể chuyện nhẹ nhàng và đơn sơ đó, Luân Hoán kể chuyện tình học trò đời nay :

*" đã có nhiều lần giả vờ ngã bệnh
năn nỉ em chép hộ giảng văn
chữ em tròn trịa như hạt gạo*

đều đặn như là những vết răng "
(T.Đ.Đ.M.T.M.X)

có thi sĩ nào đã nhìn nét chữ người yêu tròn trịa như hạt gạo, đều như những vết răng chưa? Những tình tự rất muôn thuở , với các hình ảnh không thời gian :

*" em yêu dấu giận hờn chi kỹ rứa
chim trong vườn chiều nay hót nhiều hơn
em có nhớ con chào mào mọi bữa
vẫn đứng một mình đổ giọng véo von "*
(Làm Lành)

Và những tình tứ khác rất học trò, khi cô gái nhận thơ của bạn trai viết tặng, muốn dặn dò:

*" anh phải viết chuyện con mèo con chó
chuyện con chim con cá gì thôi
hay cùng lắm chuyện trời mưa trời nắng
chuyện chúng mình kỳ lắm...thôi thôi "*

Tôi rất yêu bài thơ " Trong Sân Trường Bữa Ấy " của Luân Hoán. Bốn đoạn thơ kể một câu chuyện ngắn. Câu chuyện tình của bất cứ một chàng trẻ và một cô bạn học trò nào. Mỗi đoạn thơ mở đầu với câu :

" Em có nhớ trong sân trường bữa ấy.."

Mở đầu là mối tình tượng tượng của cậu học trò. Tuy tượng tượng vì rất then thò nhưng không thiếu say sưa :

*" Chưa hôn nhau lòng đã vội say mềm
ta nghiêng ngã giữa bốn bề mộng寐 "*

trong giai đoạn thứ 2, chàng trai lấy can đảm trao cho nàng một tập vở chép ca dao. Và chờ đợi nàng phản ứng. Và thất vọng và giận hờn. Tới đoạn 3 tình cờ gặp nàng được nàng trao vội vàng cho tập vở

.....

*sợ bạn thấy ta kẹp vào dưới nách
đi một hơi không kịp cảm ơn em
trón vào cầu hỏi hả giờ ra xem
mảnh giấy nhỏ nét mực nghiêng nghiêng tím*

.....

Trang giấy nhỏ đọc trong cầu đó, mở đầu một cuộc tình lớn của chàng 15 nàng 14 tuổi "

*" mỗi tình đẹp như Ngu Cơ Hạng Võ
như Roméo và Juliette vân vân..."*

Cuối cùng tất nhiên mỗi tình đó chỉ còn là kỷ niệm, khi chàng trở về, trong sân trường bữa ấy, hai mươi năm sau.

Một câu chuyện êm đềm, như thể do Thạch Lam hay Thanh Tịnh kể, một câu chuyện không có chuyện và viết bằng thơ, cho nên để lại rất nhiều dư vị.

Bao nhiêu bài thơ tình học trò khác trong tập thơ này. Trên thế gian, trên mảnh đất Việt Nam đã có bao nhiêu ngàn vạn bài thơ tình học trò. Những thi sĩ mầm non thì còn vụng về muốn bắt chước người lớn quá. Những thi sĩ tài danh thì dùng ngôn ngữ kiêu kỳ hình ảnh ước lệ quá. Luân Hoán viết tặng chúng ta những mảnh tình học trò khác, cùng chúng ta sống thêm trăm mối tình khác, cũng chỉ vì :

*" từ cổ chí kim đông lẫn tây
thơ tình yêu ngập cả trời mây
chẳng câu nào trúng tim tôi cả "*
(Một Chút Tình Tôi)

Quả tình làm thơ tình là một nhu cầu như khi chúng ta muốn sống trăm lần, một trăm cảnh huống và tình tứ khác nhau, dù chỉ trăm cùng một lương duyên, thì chúng ta phải nói lên bằng trăm cách khác nhau. Để khi ta đóng vai Hạng Võ, Ngu Cơ, Khi trở thành Roméo Julielle. Ước ao các thi sĩ trẻ tuổi đời nay tiếp tục cho chúng ta chia sẻ những xúc cảm rộn ràng của các mối tình học trò, chân thật vì nồng nàn, say mê nhưng giản dị.

4.

Có rất nhiều điều muốn nói sau khi đọc thơ Luân Hoán. Khi đọc xong tôi chắc chắn quý vị cũng muốn gọi điện thoại cho một người bạn để kể chuyện một bài thơ vừa đọc. Có rất nhiều bài để kể lại trong tập thơ này và sẽ còn nhiều bài trong những tập thơ tới.

*" thơ đâu hà tiện đôi bài
yêu em ta thở dài dài ra thơ
cau mi, bởi vẫn nghi ngờ
không tin thử lấy môi sờ thử môi "*
(Ba Hoa)

Điều sau cùng chắc tôi muốn chia sẻ với bạn đọc, là nói về tình yêu của thi sĩ với mối tình duy nhất trong đời :

*" ời cô bé Phước Ninh Trần Thị....
có vì sao lúu quíu bước chân hoa "*
(Một Chỗ Cho Em)

Mối tình duy nhất đó cũng khởi đầu như một mối tình học
trò :

*" chậm chút nữa nắm chi tà váy ngắn
nặng choàng vai áo mỏng đó về đâu
trón sao khỏi tâm hồn ta rộng lắm
phút giây này rục rở đến ngàn sau "*
(MCCE)

Nguyên ủy câu chuyện tình cũng giản đơn như trong tiểu
thuyết thời tự lực văn đoàn:

*" ta đến trọ nhà em từ thuở
em chưa qua hết tuổi 13*

.....

*một buổi sáng trời mưa buồn chi lạ
bâng khuâng nhìn em vọc nước ngoài hiên
gió mùa thu đùa trong tóc nghiêng nghiêng
bay lên má...nhận ra em đã lớn*

.....

từ bữa đó lòng ta đầy âm nhạc

.....

*ở chung nhà nhưng tương tư từng bữa
càng giận hờn càng tha thiết yêu thương*

.....

những lá thư tha thiết nổi vui buồn

em kín đáo giấu trong lòng máng xối
(Chiều Mưa)

Môi tình đó bằng đánh dấu bằng lễ ra mắt , lễ hỏi, đám cưới

*" mắt em ta nhìn mãi
nhưng chẳng biết ra rãng
chắc có giòng suối biếc
lóng lánh những ánh trăng "*
(Coi Mắt)

Rồi 16 năm sau :

*" chiều hôm nay ngồi vợ vẫn trông mưa
em ngoài hiên lại vọc nước như xưa
ta bỗng thấy em vẫn là con gái
em có biết em vẫn còn trẻ mãi
bởi vì ta còn mãi mãi yêu em "*
(Chiều Mưa)

Rồi 18 năm và bốn mặt con :

*" trời nắng tiếp trời mưa
mùa xuân qua mùa hạ
quần bên nhau bốn mùa
vẫn hoài hoài mới lạ "*

.....

*em vẫn là người tình
dù đã thành chồng vợ*
(Em Vẫn Là Người Tình)

Tình yêu thuở học trò, nay đã trở thành tình nghĩa tao khang. Tình nghĩa vợ chồng có lúc cũng đậm đà, cũng trân trọng, mà vẫn mặn nồng tình vợ chồng của Trần Kế Xương. Một ngày nhà thơ nghỉ bệnh nằm nhà lắng nghe người vợ đang làm việc :

.....

*bỗng thấy nhớ em như lâu ngày không gặp
bỗng thấy thèm em như thuở chưa từng
em đang chạy đua dành từng nhịp thở
tôi mặt tôi mày chân đạp không ngưng
máy dội lòng ta dập dồn thương xót
áy náy nằm nghe nước mắt rưng rưng*

.....

*đóng cây đĩnh treo ảnh em lên vách
nhìn mắt em cười trong ảnh muốn hôn
xinh đẹp như ri sao mà lặn đạn
theo ta làm gì hỡi ả mè con ?
(Một Ngày Nghỉ Bệnh)*

Tình cảm thuần hậu, thủy chung như vậy là trọn vẹn.
Chúng ta còn dám nói gì hơn.

ĐỖ QUÝ TOÀN

1989

bìa sau:

Tiếc rằng chỉ một trái tim
Viết hoài khắp hết cái vườn yêu Em
tiếc rằng lỡ đi em xem
Trái tim ta chỉ làm nhem thế này

Hiền
Huyền
1989

SÔNG THU 1989